

MMA-vastgoeddiensten
t.a.v. Marco Matheeuwsen
Schuilevinkje 22
5693LG BEST

Belfeld, 3 oktober 2014

Vleermuizenonderzoek Oranjeplein Terheijden

Door: Hans Hovens
In opdracht van: MMA-vastgoeddiensten

Inleiding

MMA- vastgoeddiensten begeleidt de herontwikkeling van een aantal panden aan de Brabantstraat te Terheijden (project Oranjeplein). Om rekening te kunnen houden met beschermde natuurwaarden, is voor dit project een flora- en faunaonderzoek¹ uitgevoerd. Daaruit bleek dat er aanvullend vleermuizenonderzoek nodig was naar ‘gebouwbewonende vleermuizen, zoals gewone dwergvleermuis, laatvlieger etc.’. Omdat de te slopen gebouwen te laag zijn voor laatvliegers, is er bij dit onderzoek uitgegaan van de mogelijke aanwezigheid van gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis. Dit rapport geeft de resultaten weer van dit onderzoek en de overige bevindingen.

Omschrijving onderzoeksgebied

De ligging van het plangebied is weergegeven in figuur 1.

¹ Spruijt, G. 2013. Quickscan Flora- en faunawet Bestemmingsplan “Oranjeplein” te Terheijden. In opdracht van Woningstichting Volksbelang. Agel Adviseurs, Oosterhout.

Figuur 1. Het plangebied (rood omlijnd).

Werkwijze

De duur van het vleermuisonderzoek, het startmoment en het aantal onderzoeksronden werden bepaald aan de hand van het vleermuisprotocol² en de, op basis van de flora- en faunaquickscan en hoogte van de gebouwen, mogelijk geachte vleermuissoorten (zie inleiding): ruige dwergvleermuis en de gewone dwergvleermuis. Vleermuizen werden opgespoord met behulp van een heterodyne bat-detector. Van moeilijk herkenbare soorten zijn met behulp van een time expansion bat-recorder/detector opnamen gemaakt, waarvan vervolgens op de computer het spectrogram is geanalyseerd. De belangrijkste vliegroutes en foerageergebieden zijn op deze manier in kaart gebracht. Eventuele kolonieplaatsen zijn in kaart gebracht door te zoeken naar zwermmende vleermuizen.

Bij het vleermuizenonderzoek vonden avondbezoeken plaats in de kraamtijd (15 mei – 15 juli) vanaf zonsondergang tot twee uur daarna en in de paartijd (15 augustus – 1 oktober) van zonsondergang tot drie uur daarna. Ochtendbezoeken vonden plaats vanaf twee uur voor zonsopkomst tot zonsopkomst.

Omdat de onderzoekslocaties niet door één onderzoeker volledig konden worden overzien, is - naast de hierboven beschreven batdetectors - per locatie een extra luisterset ingezet (een DR2 24 bit wave/mp3 recorder die was verbonden met een stereo batdetector (Ciel CDB 101 Revision 3) en die werd ingesteld op een frequentie van 45 kHz).

² Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur. 2013. Vleermuisprotocol 2013, versie 27 maart 2013. Gegevensautoriteit Natuur, Netwerk Groene Bureaus en Zoogdiervereniging.

Tabel 1 geeft de onderzoeksgegevens tijdens het batdetectoronderzoek weer.

datum	onderzoekers	minimumtemperatuur (in graden Celcius)	overige weersomstandigheden
3 juni avond	Hans Hovens en Toon Rijkers,	10°C	eerst droog, vanaf 22.30 wat lichte regen, windstil
5 juli avond	Hans Hovens en Jobert Rijswijk	20 °C	droog, windstil
23 augustus ochtend	Toon Rijkers en Jobert Rijswijk	10° C	bewolkt, af en toe lichte motregen, windstil
12 september avond	Toon Rijkers en Jobert Rijswijk	18° C	helder, nagenoeg windstil, droog

Bevindingen

Waargenomen vleermuissoorten

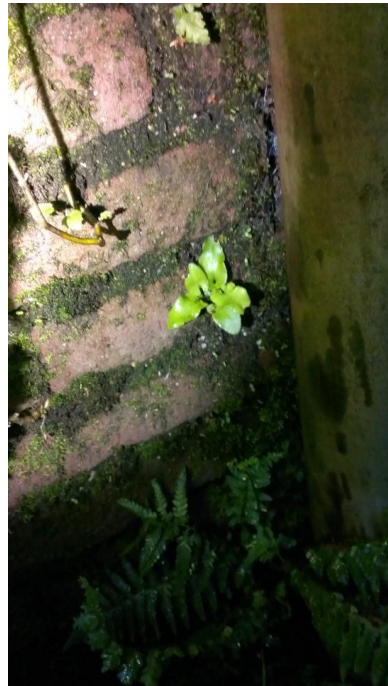
Tijdens alle vleermuisonderzoeken werden 8 tot 15 gewone dwergvleermuis in het plangebied waargenomen. Daarnaast werden op 23 augustus 2 en op 12 september 1 ruige dwergvleermuis waargenomen op de grens van het plangebied. Op 12 september werd kortstondig een rosse vleermuis waargenomen en op 5 juli en 23 augustus werden kortstondig 6 respectievelijk 1 laatvlieger in het plangebied waargenomen.

Waargenomen vaste rust- en verblijfplaatsen vleermuizen

In het plangebied werden geen vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen.

Overige waarnemingen

Aan de achterzijde van het schoolgebouwtje bevindt zich tussen wat muurvegetatie een tongvaren (*Asplenium scolopendrium*). De tongvaren groeit naast een kapotte regenpijp, aan de zuidgevel van het schoolgebouw (zie figuur 2). De regenpijp is kapot, waardoor het ter plaatse zeer vochtig is. De standplaats van de tongvaren ligt daarnaast voor een groot deel van de dag in de schaduw door de aanwezigheid van enkele bomen.

Figuur 2. Links de groeiplaats van de tongvaren, rechts de tongvaren (ingezoomd).

Conclusies

Tijdens de in 2013 uitgevoerde quickscan en de door Faunaconsult uitgevoerde veldbezoeken is vastgesteld dat de te slopen gebouwen ongeschikt zijn als vaste rust- en verblijfplaats voor de laatvlieger en de rosse vleermuis (dit is een exclusieve boombewoner en boomholten zijn afwezig in het plangebied).

Het voorkomen van vaste rust- en verblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis en de gewone dwergvleermuis is conform het vleermuisprotocol onderzocht en deze blijken afwezig te zijn. Bij de herinrichting hoeft daarom met vleermuizen verder geen rekening te worden gehouden.

Door de voorgenomen sloop verdwijnt een groeiplaats van de tongvaren. Door deze te verplaatsen naar een geschikte biotoop in de directe omgeving, blijft het lokale voortbestaan gewaarborgd. Door dit te laten doen door een daartoe bevoegde deskundige en volgens de goedgekeurde gedragscode³ is daarbij geen ontheffing op de Flora- en faunawet nodig.

³ Arcadis. 2009. Gedragscode Flora- en faunawet voor de bouw- en ontwikkelsector. Bouwend Nederland en Neprom.